

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 6Ssk/83/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8021200017
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Matulník
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:8021200017.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Matulníka, PhD. (sudca spravodajca) a členov senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Martina Tisa, v právnej veci žalobcu: O. D., adresa trvalého pobytu: E. XX, K., dátum narodenia: X. H. XXXX, zastúpeného: Advokátska kancelária Mgr. Ondrej BARNA, so sídlom: Zámocká 529/34, Stropkov, proti žalovanému: Sociálna poisťovňa - ústredie, so sídlom: Ul. 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. XXX XXX XXXX X zo dňa 10. novembra 2020, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove, č. k. 2Sa/1/2021-130 zo dňa 16. februára 2022, takto

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu zamietla.
Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

odôvodnenie:

I. Rozhodnutie krajského súdu a priebeh administratívneho konania

1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) kasačnou sťažnosťou napadnutým rozsudkom zo 16. februára 2023, č. k. 2Sa/1/2021-130 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) zamietol ako nedôvodnú podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. XXX XXX XXXX X z 10. novembra 2020 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“). Preskúmaným rozhodnutím generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne (ďalej len „žalovaný“ alebo „druhostupňový správny orgán“) zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne - ústredie (ďalej len „prvostupňový správny orgán“) č. XXX XXX XXXX X zo dňa 22. júna 2020 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím prvostupňový správny orgán podľa § 70 ods. 1, § 82 a § 293dx zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) priznal žalobcovi od 8. januára 2020 invalidný dôchodok v sume 174,90 Eur mesačne. V odôvodnení prvostupňový správny orgán uviedol, že žalobca bol za invalidného uznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 50% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, ktorá skutočnosť bola posúdená posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Prešov, pričom výsledok posúdenia je uvedený v Lekárskej správe - odbornom posudku o invalidite zo 4. mája 2020. Zároveň prvostupňový správny orgán skonštatoval, že žalobca ku dňu vzniku invalidity získal 30 rokov a 220 dní obdobia dôchodkového poistenia, čím splnil podmienku potrebného počtu rokov obdobia dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok. Žalobca podal proti prvostupňovému rozhodnutiu odvolanie, v ktorom v podstatnom uviedol, že (i) trvá na dátume vzniku invalidity od 29. novembra 2015, kedy mu skončilo podporné obdobie; (ii) namietal, že jeho zdravotný stav nebol napriek žiadostiam o jeho posúdenie viac krát posúdený; (iii) v súvislosti so psychiatrickou diagnózou uviedol, že „... neboli tam prepúšťacie správy a 4-ročná PN, kedy som pre psychiatrickú diagnózu nemohla chodiť do práce ...“; (iv) uviedol, že na cukrovku sa lieči od marca 2016, avšak dátum vzniku invalidity

(8. január 2020) je podľa jeho názoru stanovený nesprávne, vychádzajúci z mylnej informácie, že mal byť žalobca pri poslednej hospitalizácii nastavený na inzulín, pričom však pri žiadnej hospitalizácii nebol nastavený na inzulín.

3. Žalovaný preskúmaným (druhostupňovým) rozhodnutím s odkazom na ustanovenie § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. odvolanie žalobcu v celom rozsahu zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Žalovaný v preskúmanom rozhodnutí uviedol skutočnosti, ktoré majú vyvracať tvrdenia žalobcu obsiahnuté v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu. Uviedol, že na základe podaného odvolania bol zdravotný stav žalobcu opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov dňa 13. augusta 2020, ktorý po vyhodnotení spisovej dokumentácie zotrval na pôvodnom posudku, odvolaniu nevyhovel a kompletnú spisovú dokumentáciu predložil posudkovému lekárovi sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie so sídlom v Prešove. Ten posúdil zdravotný stav žalobcu dňa 6. októbra 2020 pričom v podstatnom (čo sa týka rozhodujúceho zdravotného postihnutia) uviedol, že žalobca je od roku 2016 liečený na cukrovku, v úvode ochorenia perorálnymi antidiabetikami a od decembra 2019 (z dôvodu vysokej hodnoty glykémie) tzv. moderným inzulínom MONOMIX 30. Uvedené uzavrel konštatovaním, že „Ochorenie so zmenou liečby na Inzulín (analog inzulínu) podľa predložených odborných diabetologických vyšetrení sa datuje od 8. januára 2020, t. j. dňom ukončenia dočasnej pracovnej neschopnosti, počas ktorej došlo k zmene liečby cukrovky.“. Vyjadril sa taktiež k ďalším ochoreniam žalobcu (ťažkosti s chrbticou a celého pohybového aparátu; psoriatická artritída; lupus like dermatitída; zmiešaná úzkostná a depresívna porucha; vysoký krvný tlak; poruchy funkcie štítnej žľazy) s tým, že tieto nemajú charakter rozhodujúceho zdravotného postihnutia resp. nie sú posudkovo významnými ochoreniami a nemajú vplyv na výšku miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Uzavrel, že dátum vzniku invalidity je určený správne, keďže invalidita by pred dátumom 8. januára 2020 nevznikla. Za správne taktiež označil stanovenie rozhodujúceho zdravotného postihnutia žalobcu posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie so sídlom v Prešove, teda Diabetes mellitus závislý od inzulínu podľa kapitoly IV - endokrinné choroby, poruchy výživy a premeny látok, položky 1 - cukrovka, písmena b) - kompenzovateľná, bez komplikácií, s ohľadom na pracovné zaradenie prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 40% z percentuálneho rozpätia 30% až 40%, ktorá bola (s odkazom na ustanovenie § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z. z.) za iné zdravotné postihnutia (bolesť chrbta - dorzalgia a recidivujúca depresívna porucha) zvýšená o 10% na celkovú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

4. Druhostupňové rozhodnutie napadol žalobca správnu žalobou, ktorú odôvodnil tým, že (i) preskúmané rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 191 ods. 1 písm. c) SSP) a (ii) zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci (§ 191 ods. 1 písm. e) SSP). Uviedol, že žiadal o priznanie invalidného dôchodku dňa 29. novembra 2015, pričom cukrovku má diagnostikovanú a lieči sa na ňu od marca 2016 „... teda po takmer štyroch mesiacoch po podaní návrhu na priznanie invalidného dôchodku ...“. Ďalej dôvodil, že žalovaný „... síce uviedol, že žalobkyňa je liečená na cukrovku od roku 2016, ale k zmene liečby na analog inzulínu malo dôjsť 8.1.2020 pri ukončení pracovnej neschopnosti. Aký má súvis ukončenie pracovnej neschopnosti so zmenou liečby a so vznikom invalidity práve v tom čase, sa žalobkyňa z tohto rozhodnutia nedozvedela. Ako uviedla žalobkyňa v odvolaní, nebola pri žiadnej hospitalizácii nastavená na inzulín.“. Navrhol, aby správny súd druhostupňové rozhodnutie (resp. aj prvostupňové rozhodnutie) zrušil a vec vrátil správne orgánu na ďalšie konanie.

5. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia správneho orgánu preskúmal najmä v intenciách § 71 ods. 1 až 9 a § 153 ods. 3 a 5 zákona č. 461/2003 Z. z. v rozhodnom znení a postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v Tretej hlave Tretej časti SSP upravujúcej správnu žalobu v sociálnych veciach za primeraného použitia ustanovení Prvej hlavy Tretej časti SSP upravujúcej všeobecnú správnu žalobu dospel k záveru bližšie opísanému v bode 1 vyššie.

6. Krajský súd, po tom, ako v odôvodnení napadnutého rozsudku zhrnul podstatný obsah preskúmaného rozhodnutia a záverov príslušných lekárskeho posudkov skonštatoval, že „... v predmetnom rozhodnutí tak žalovaný, ako aj prvostupňový správny orgán sa dôsledne zaoberali všetkými námietkami, ktoré uvádzala žalobkyňa, jednak v žiadosti o priznanie invalidného dôchodku, ale aj v odvolaní voči prvostupňovému rozhodnutiu a žalovaný ako odvolací orgán sa vysporiadal so všetkými odvolacími námietkami argumentovanými žalobkyňou v odvolaní voči rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu zo dňa 22. júna 2020, ktoré v konečnom dôsledku boli totožné, ako sú žalobné dôvody.“.

7. V súvislosti s namietaným dátumom vzniku invalidity žalobcu krajský súd uzavrel, že nebolo možné vyhovieť žalobcovi a priznať mu invalidný dôchodok tak, ako uvádzal v žiadosti o priznanie invalidného

dôchodku odo dňa 29. novembra 2015, ale až od dátumu 8. januára 2020. Tento záver odôvodnil krajský súd tým, že „Ochorenie u žalobkyne bolo liečené, ako vyplýva zo samotného odborného lekárskeho posudku v dvoch štádiách liečenia a to v prvom období kedy bola posudzovaná žalobkyňa a jej žiadosť o invalidný dôchodok bola zamietnutá. Vtedy ešte táto diagnostikovaná choroba nepodmieňovala samotnú invaliditu a preto bola aj žiadosť žalobkyne o priznanie invalidného dôchodku pôvodne zamietnutá. Následne ochorenie cukrovky u žalobkyne bolo liečené nasadenou liečbou inzulínu a pri tomto ochorení bola zaradená už pod iné ohodnotenie danej choroby podľa prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z., nakoľko bolo potrebné u nej nasadiť liečbu inzulínom. Pri tomto ochorení bola už zaradená pod tú skupinu kde bolo rozpätie MPSVZČ od 30 do 40%, pričom posudkový lekár stanovil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u nej na maximálnu možnú mieru a to 40 %. Čo sa týka konkrétneho dátumu 8. januára 2020 ako vyplýva z ustanovenia § 80 zákona o Sociálnom poistení, teda zákona č. 461/2003 Z. z. invalidný dôchodok nemožno vyplácať v čase, v ktorom trvá nárok na výplatu nemocenského poistenia. Nakoľko žalobkyňa mala v čase posudzovania nároku na invalidný dôchodok nárok na nemocenské, tak do ukončenia výplaty tejto dávky nebolo možné priznať výplatu invalidného dôchodku.“ (body 41 a 42 napadnutého rozsudku).

8. Vychádzajúc z uvedeného krajský súd žalobu žalobcu podľa § 190 SSP ako nedôvodnú zamietol.

9. O trovách rozhodol krajský súd podľa § 167 ods. 1 SSP tak, že žalobcovi, ktorý v konaní úspešný nebol, náhradu trov konania nepriznal, rovnako tak ako žalovanému, ktorý nesplnil podmienky uvedené v ustanovení § 168 SSP.

II. Kasačná sťažnosť a vyjadrenie k nej

10. Proti napadnutému rozsudku podal žalobca kasačnú sťažnosť, pričom ako dôvod kasačnej sťažnosti označil ustanovenie § 440 ods. 1 písm. g) SSP (krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci). V podstatnom dôvodil, že „... nesprávnosť právneho posúdenia správnym súdom spočíva v tom, že správny súd tak, ako aj žalovaný si za rozhodujúce kritérium pre stanovenie doby, od kedy vznikol žalobkyňin nárok na invalidný dôchodok určili zmenu liečby - podávanie inzulínu, ale vôbec nezohľadnili možnosť pracovného zaradenia žalobkyne vzhľadom na jej zdravotný stav.“. Poukázal na dohodu o skončení pracovného pomeru zo dňa 3. septembra 2019 „... v ktorej bolo konštatované, že ku skončeniu pracovného pomeru dochádza zo zdravotných dôvodov na základe rozhodnutia Z.. E. zo dňa 03.09.2019, ktorá potvrdila u zamestnanca (žalobkyne) dlhodobú stratu zdravotnej spôsobilosti na výkon posudzovanej práce.“.

11. Žalobca následne uzavrel, že bolo potrebné určiť, kedy zdravotný stav žalobkyne ovplyvnil možnosť jej doterajšieho pracovného zaradenia a tento okamih mal byť určujúci pri stanovení dátumu, od ktorého mal byť priznaný invalidný dôchodok, a nie zmena liečby.

12. Navrhol, aby kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok správneho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

13. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril podaním z 15. júna 2022, v ktorom v podstatnom uviedol, že správny súd správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec. Poukázal taktiež na písomné vyjadrenie z 23. februára 2021. Uviedol, že „Žalobkyňa nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom vznik invalidity od skoršieho dátumu.“. Dátum vzniku invalidity je teda podľa žalovaného určený správne, invalidita pred dátumom 8. januára 2020 nevznikla. Navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietol.

14. Vyjadrenie žalovaného bolo žalobcovi doručené dňa 18. júna 2022 na vedomie.

III. Právne posúdenie veci kasačným súdom

12. Senát najvyššieho správneho súdu konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 SSP preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ včas (§ 443 ods. 1 SSP), je prípustná (§ 439 SSP) a bola podaná oprávneným subjektom (§ 442 ods. 1 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

13. Kasačný súd s ohľadom na § 455 SSP nepovažoval za potrebné nariadiť vo veci pojednávanie a rozhodol o kasačnej sťažnosti bez jeho nariadenia. Rozsudok bol vyhlásený verejne po oznámení dňa vyhlásenia v súlade s § 137 ods. 4 SSP.

14. Po preskúmaní napadnutého rozsudku správneho súdu a kasačnej sťažnosti, ako aj podkladového materiálu, kasačný súd dospel k záverom, ktoré odôvodňuje v nasledovnom texte.

15. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd zamietol ako nedôvodnú podľa § 190 SSP žalobu o preskúmanie zákonnosti preskúmaného rozhodnutia. Preskúmaným rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie, ktorým prvostupňový správny orgán priznal žalobcovi od 8. januára 2020 invalidný

dôchodok v sume 174,90 Eur mesačne. Krajský súd v podstatnom odôvodnil napadnutý rozsudok skutočnosťami bližšie opísanými v bodoch 5 až 9 vyššie.

16. Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

17. Podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

18. Podľa § 71 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.

19. Podľa § 71 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu.

20. Podľa § 71 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4.

21. Podľa § 71 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z. z. miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

22. Podľa § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z. z. mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav.

23. Podľa § 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z., ak § 155 ods. 1 neustanovuje inak, lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (ďalej len "posudkový lekár") za osobnej účasti poistenca alebo poškodeného, ak posudkový lekár neurčí inak; podmienka osobnej účasti musí byť splnená vždy, ak o to poistenec alebo poškodený požiada.

24. Podľa § 196 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z. z., účastník konania je povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne rozhodne, ktoré z dôkazov sa vykonajú. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná vykonať aj iné dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhli, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci.

25. Podľa § 196 ods. 7 zákona č. 461/2003 Z. z., organizačná zložka Sociálnej poisťovne hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz osobitne a všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti.

26. Najvyšší správny súd po vyhodnotení námietok uvedených v kasačnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho, ako aj pripojeného posudkového spisu dospel k záveru, že správne orgány postupovali správne, keď na podklade lekárskeho posudkov vyhotovených posudkovými lekármi sociálneho poistenia na oboch stupňoch stanovili dátum vzniku invalidity od 8. januára 2020.

27. Najvyšší správny súd v prvom rade konštatuje, že posudzovanie zdravotného stavu fyzickej osoby a tým aj súvisiaceho zostatkového pracovného potenciálu je vecou výlučne odbornou - medicínskou, na ktoré súd nemá potrebné odborné znalosti. Vo veciach dôchodkového poistenia zdravotný stav a pracovnú schopnosť občanov posudzuje Sociálna poisťovňa vo forme lekárskej posudkovej činnosti pri výkone sociálneho poistenia (§ 153 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 153 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z.) s tým, že konkrétne túto činnosť vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (§ 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z.). Výsledkom posudkovej činnosti je záver posudkového lekára o tom, či konkrétna fyzická osoba je, alebo nie je invalidná s určenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť s tým, že táto miera poklesu sa určuje v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Závery posudkového lekára sú zachytené v lekárskej správe, súčasťou ktorej je odborný lekársky posudok vrátane jeho odôvodnenia, v ktorom posudkový lekár objasňuje a odôvodňuje všetky skutočnosti, na základe ktorých pristúpil k prijatiu konkrétneho záveru. Tento posudok je teda v

konaní pred správnym súdom kľúčovým dôkazom, na ktorý je súd (vzhľadom na absenciu odbornej - medicínskej erudovanosti) odkázaný, a preto je nutné klásť dôraz na jeho jednoznačnosť, úplnosť, určitosť a presvedčivosť. Tieto kritériá však spĺňa len taký posudok, v ktorom sa posudkový lekár riadne vysporiada so všetkými rozhodnými a pre danú vec relevantnými skutočnosťami, prihladne pritom k účastníkom konania udávaným ťažkostiam a svoje posudkové závery náležite odôvodní.

28. Optikou záverov vyjadrených v predchádzajúcom bode (ktoré závery zodpovedajú ustálenej judikatúre najvyššieho správneho súdu; pozri napr. rozsudok najvyššieho správneho súdu sp. zn. 6Ssk/73/2021 z 21. septembra 2022) potom najvyšší správny súd posudzoval aj lekársku správu a k nej pripojený odborný lekárske posudok zo 6. októbra 2020 (ďalej len „posudok zo 6. októbra 2020“), ktoré predstavovali odborné východisko pre formulovanie záverov vyjadrených v druhostupňovom rozhodnutí. Za zmienku taktiež stojí skutočnosť, že žalovaný do odôvodnenia druhostupňového rozhodnutia premietol relevantnú časť posudku zo 6. októbra 2020.

29. Posudkový lekár určil v posudku zo 6. októbra 2020 ako rozhodujúce zdravotné postihnutie ochorenie podľa kapitoly IV - endokrinné choroby, poruchy výživy a premeny látok, položky 1 - cukrovka, písmena b) - kompenzovateľná, bez komplikácií, s ohľadom na pracovné zaradenie prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 40% z percentuálneho rozpätia 30% až 40%, ktorá bola (s odkazom na ustanovenie § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z. z.) za iné zdravotné postihnutia (bolesť chrbta - dorzalgia a recidivujúca depresívna porucha) zvýšená o 10% na celkovú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Zároveň skonštatoval, že ochorenie so zmenou liečby na Inzulín sa podľa predložených (a posudkovým lekárom zohľadnených) odborných diabetologických vyšetrení datuje od 8. januára 2020, ktorý je zároveň dňom vzniku invalidity. Vo vzťahu k ostatným, žalobcom uvádzaným ochoreniam skonštatoval, že tieto sú posudkovo bezvýznamné (teda nemajú z posudkového hľadiska vplyv na výšku miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť), resp. že nemajú charakter rozhodujúceho zdravotného postihnutia (bolesť chrbta - dorzalgia a recidivujúca depresívna porucha), ktorá skutočnosť bola zohľadnená pri aplikácii ustanovenia § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z. z. Posudkový lekár teda vyhodnotil, že žalobca sa stal invalidným z dôvodu výskytu vyššie špecifikovaného ochorenia (cukrovka), ktorého dôsledkom je dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav žalobcu spôsobujúci pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, pričom za relevantnú skutočnosť označil moment zmeny liečby cukrovky (prechod na analóg inzulínu), ku ktorej došlo počas pracovnej neschopnosti žalobcu. Iné ochorenia žalobcu neboli pre určenie dátumu vzniku invalidity žalobcu indikatívne, resp. relevantné. Vychádzajúc z vyššie citovaného ustanovenia § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. (podľa ktorého má poistenec nárok na invalidný dôchodok ak sa stal invalidným; pozn. v prejednávanej veci sa žalobca stal invalidným z dôvodov opísaných v tomto odseku vyššie), zohľadniac pritom ustanovenie § 80 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení účinnom v rozhodnom čase (podľa ktorého sa invalidný dôchodok nevypláca počas obdobia, v ktorom z dôvodu dočasnej pracovnej neschopnosti má poistenec nárok na náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca podľa osobitného predpisu alebo nemocenské, ak dočasná pracovná neschopnosť vznikla pred priznaním starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku) potom najvyšší správny súd dospel k záveru, že dátum vzniku invalidity (8. január 2020) bol určený správne, súladne s odbornými lekárske posudkami zohľadňujúcimi príslušné lekárske správy resp. ich podklady (výsledky vyšetrení).

30. Najvyšší správny súd ďalej zdôrazňuje, že nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre stanovenie či už miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre účely invalidity alebo dátum vzniku invalidity; musí rovnako ako žalovaný vychádzať z lekárske posudkov, kde posudzuje presvedčivosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä aj s prihliadnutím na námietky žiadateľa o invalidný dôchodok. Medzi závermi posudkov posudkových lekárov neboli zistené rozpory a o ich odbornej úrovni nemal súd dôvod pochybovať. Posudky sú logické a presvedčivo objasňujú závery ako o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí a o určenej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, tak o dátume vzniku invalidity. Najvyšší správny súd dospel k záveru, že posudkoví lekári sa v dostatočnom rozsahu vyrovnali so všetkými relevantnými skutočnosťami, z obsahu posudkov je zrejme ich úvaha, na základe ktorej dospeli k vyššie uvedeným záverom.

31. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší správny súd nepovažoval kasačnú sťažnosť žalobcu za dôvodnú, a preto ju podľa § 461 SSP zamietol.

32. Záverom najvyšší správny súd zdôrazňuje, že uvedeným rozhodnutím žalovaného a súdu nie je dotknuté právo žalobcu podať si novú žiadosť o zvýšenie sumy invalidného dôchodku, a to na základe nových lekárske správ o vyšetrení jeho zdravotného stavu.

33. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší správny súd tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní úspech nemal, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP) a žalovanému ich nepriznal, lebo to nemožno spravodlivo požadovať (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 veta prvá SSP).

34. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.